

תפ"ח 41585/03/16 - מדינת ישראל נגד מועאד בן עלי הייב

בית המשפט המחוזי בנצרת

21 מרץ 2017

תפ"ח 41585-03-16 מדינת ישראל נ' הייב

כבוד השופטת אסתר הלמן, ס. נשיא, אב"ד
כבוד השופטת יפעת שטרית
כבוד השופט סאאב דבור
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשם
מועאד בן עלי הייב

נוכחים: בשם המאשימה עו"ד מייסא זועבי.

בשם הנאשם עו"ד ראיד עומרי, מטעם הסניגוריה הציבורית.

הנאשם בעצמו, הובא על ידי הליווי.

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן (כא/1), שעניינו:

א. חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין");

ב. נשיאה והובלה של נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין;

ג. יריות בנשק חם באזור מגורים - עבירה לפי סעיף 340א לחוק העונשין;

ד. הסתייעות ברכב לביצוע פשע - עבירה לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה");

ה. נהיגה בלא רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה;

ו. נהיגה בלא רישיון רכב - עבירה לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה;

ז. שימוש ברכב בלא פוליסת ביטוח בת תוקף - עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי
[נוסח חדש], התש"ל-1970.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 7.1.2016 בוצע שוד בתחנת דלק בX, במהלכו ירה אחד השודדים בל ב (**להלן: "ל"**), שעבדה בתחנה, באותה עת, ופצע אותה. על רקע אירוע זה התעורר סכסוך בין הנאשם ומשפחתה של ל, שכן חלק מבני משפחתה חשדו בנאשם ובחברו א ר (**להלן: "א"**) שהם אלה שביצעו את השוד.

ביום 2.3.2016, בשעה 16:20 בקירוב, נהג הנאשם ברכבו, כשעמו א. בצומת הכניסה לשכונת X שבX, הבחין הנאשם ברכב בו נסעו א ב (**להלן: "א"**) ומ ב (**להלן: "מ"**), אחיה של ל, בעת שהמתינו בצומת. הנאשם קרא לעברו של מ "מה אתה מסתכל עליי" ובהמשך קילל אותו, עצר את רכבו, וירד ממנו כשהוא מתקדם לעבר מ. מ ירד מהרכב בו נסע והתעמת פיזית עם הנאשם. חלק מהנוכחים במקום הפרידו בין הנאשם ומ ושני כלי הרכב נסעו מהמקום.

על רקע הדברים לעיל, החליט הנאשם לפגוע בבני משפחתה של ל בירי בנשק חם. הנאשם נהג לביתם של א ומ, כשהוא נושא עמו רובה מסוג 16M קצר (**להלן: "הרובה"**) וזאת בלא היתר כדן. בשעה 16:50 בקירוב הגיע הנאשם ברכב לביתם של האחים, כשעמו ברכב אדם נוסף, הוא חנה מול הבית וצפר מספר פעמים. המתלוננים, א, אחיו ע ב ובנו בן ה-6 של א, שהיו בבית, יצאו למרפסת, הכוללת מעקה בטון נמוך. כשראה הנאשם את המתלוננים במרפסת, יצא מהרכב, קילל אותם, הוציא מהרכב את הרובה, כיוון אותו לעבר המתלוננים וירה לעברם 29 יריות בכוונה לגרום להם לחבלה חמורה.

עם תחילת הירי, המתלוננים נשכבו במרפסת, כשא נשכב על בנו כדי להגן עליו, ולא נפגעו. 17 מהיריות שירה הנאשם פגעו בבית, לרבות במעקה הבטון של המרפסת, וחלק מהיריות חדרו לתוך הבית.

הנאשם נהג ברכב, כפי שפורט לעיל, אף שאינו בעל רישיון נהיגה והרכב שבו נהג היה בלא רישיון רכב תקף ובלא ביטוח תקף.

על פי כתב האישום, במעשיו שתוארו לעיל ניסה הנאשם לפגוע, שלא כדן, במתלוננים בקליע ולגרום להם לחבלה חמורה; נשא והוביל נשק בלא רשות כדן לנשיאתו והובלתו; ירה בנשק חם באזור מגורים ללא הסבר סביר; הסתייע ברכב לביצוע פשע ונהג ברכב ללא רישיון נהיגה תקף, ללא רישיון רכב תקף ובלא פוליסת ביטוח

תקפה.

3. כאמור, הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון, אשר כלל תיקון כתב האישום. ההסדר איננו כולל הסכמה לגבי העונש, פרט לכך שהוצהר כי העונשים יכללו מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופסילת רישיון נהיגה וכי הצדדים יטענו באשר לסוגיית הטלתם של רכיבים נוספים, שהם פיצוי למתלוננים וחילוט הרכב. לצד זאת, המאשימה לא התנגדה לבקשת הנאשם להורות על הזמנת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

הראיות לעונש:

4. בטרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, הגישה המאשימה כראיה מטעמה, את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ענ/1).

מטעמו של הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש.

תסקיר שירות המבחן:

5. הנאשם הינו כבן 23, מוסלמי, רווק. טרם מעצרו התגורר עם אביו, אחיו ואמו החורגת בא ועבד כשכיר בתחום המזגנים. התסקיר מפרט את נסיבות חייו של הנאשם והרקע המשפחתי שלו. בתמצית יאמר, כי בעבר היה אביו של הנאשם מעורב בפלילים וריצה מספר עונשי מאסר, האחרון בהם לתקופה של 12 שנים. אמו של הנאשם עזבה את בית המשפחה לפני כ-11 שנים, ככל הנראה על רקע מערכת יחסים אלימה ומורכבת עם האב ומשפחתו, והנאשם מצוי עימה בקשר לא רציף. היעדרותו של האב לתקופות מאסר שונות הביאה לכך כי במהלך השנים גדל הנאשם בבית סבו וסבתו, אותם תיאר כדמויות משמעותיות בחייו.

הנאשם השלים 9 שנות לימוד. לטענתו, הפסיק ללמוד על רקע רצונו להשתלב בשוק העבודה ולסייע בפרנסת המשפחה. הנאשם דיווח כי בגיל 16 החל לעבוד בעבודות מזדמנות תוך שמירה על תפקוד תעסוקתי רציף ויציב. הנאשם דיווח כי שירת שירות חלקי בצבא, למשך כתשעה חודשים בגדוד הגששים, אך נאלץ לעזוב בשל מצוקתה הכלכלית של משפחתו.

6. שירות המבחן התייחס לעברו הפלילי של הנאשם: לחובתו הרשעה משנת 2015, בעבירת רכוש והפרת הוראה חוקית, בגינה נדון לעונשים שכללו 8 חודשי מאסר בפועל וציין, כי במסגרת ההליך הקודם הוכן תסקיר, בו נקבע כי קיימת נזקקות טיפולית, אך הנאשם שלל כל צורך לקבל טיפול ועל כן נמנע אז שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית לגביו.

7. בהתייחס לעבירות הנדונות, ציינה קצינת המבחן כי הנאשם הודה בפניה בעבירות שיוחסו לו ונטל אחריות מלאה על מעשיו. הוא הביע חרטה על התנהלותו וניכר כי השלים עם העובדה כי בגין התנהגותו יידרש לשאת תקופת מאסר. הנאשם תיאר בפני קצינת המבחן את הרקע לביצוע העבירה, וטען כי חווה פגיעה פיזית מצד משפחת המתלוננים והאשמות, אשר לתפיסתו, פגעו בו ובכבוד משפחתו. הוא תיאר כי חווה לחץ ודחק רגשי ותחושות של תסכול וחוסר אונים. על רקע תחושות נפשיות אלה ורצונו לסיים את הסכסוך פעל והצטייד בנשק שנטל מחברו. הנאשם שלל כל כוונה לפגוע במתלוננים וטען כי התכוון להפחידם בלבד. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם הביע בפניה צער אודות התנהגותו כלפי בני משפחת המתלוננים וגילה אמפתיה ראשונית לחוויית החרדה שחוו. לדבריו, כיום אין מתיחות בין בני משפחתו לבין בני משפחת המתלוננים, אך ככל הנראה לא נערכה סולחה בין המשפחות. דווח כי הנאשם מתאר את האירוע נשוא כתב האישום כאירוע חריג שאינו תואם לאישיותו ואורח חייו.

8. שירות המבחן העריך על סמך גורמי הסיכון והסיכוי, כפי שפורטו בתסקיר כי רמת הסיכון הנשקפת מן הנאשם הינה בינונית ברמת חומרה גבוהה להישנות התנהגות אלימה. קצינת המבחן ציינה, כי לשם הפחתת סיכון, נדרשת התערבות טיפולית ובשיחה עם הנאשם נבחנו האפשרויות הטיפוליות. בשונה מן העבר, הפעם הביע הנאשם רצון ונכונות ליטול חלק בהליך טיפולי, בתחום ויסות רגשות ושליטה בדחפים.

9. סיכומו של דבר, לאחר ששקל, כאמור, שירות המבחן את גורמי הסיכוי (כמו הודאת הנאשם בעבירות המיוחסות לו, נכונותו לשתף פעולה עם גורמי הטיפול) אל מול גורמי הסיכון (ביצוען של העבירות, מסוכנות בינונית וסיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה), נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית, מחוץ לכתלי הכלא. לפי התרשמות שירות המבחן, ניכר על הנאשם כי הוא משלים עם המחיר העונשי למעשיו, כשהוא מקווה להפיק את המיטב במהלך שהותו בכלא, באמצעות טיפול במסגרת שב"ס. לכן, הומלץ כי במידה ותוטל על הנאשם ענישה שתרוצה בין כתלי הכלא, הוא ישולב בתכנית טיפולית בהתאם לצרכיו.

טיעוני הצדדים לעונש:

טיעוני המאשימה:

10. לעמדת המאשימה, מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם, בנסיבותיהן, **נע בין שש ל-תשע שנות מאסר בפועל**, וזאת בשים לב לשיקולים הנוגעים לקביעת המתחם:

המאשימה טענה כי **הערך החברתי המוגן** שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות הינו שמירה על שלום הציבור וביטחונו, ובכלל זה זכותו של כל אדם לחיים ושלמות הגוף. מעשיו של הנאשם פוגעים בערך של שמירה על תחושת הביטחון בציבור. אומנם מעשיו לא גרמו לפגיעה בגופם של המתלוננים ובני משפחתם, אלא רק לרכוש,

אך עם זאת, תחושת הביטחון של בני הבית, במיוחד של הילד, אשר אביו נשכב לגונן עליו בגופו מהירי המאסיבי, נפגעה פגיעה חמורה ולא בנקל תימחק.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, המאשימה מציינת כי ככל הנראה הנאשם לא תכנן את מעשיו זמן רב מראש. עם זאת, ביום בו החליט הנאשם לפגוע במתלוננים בירי, הוא הצטייד ברובה, אשר תאם לפגיעה אותה ביקש להשיג מבחינת עוצמת הירי, מרחק הירי ומספר היריות האפשרי. כמו כן הוא הסתובב ברכבו כך שפני הרכב פנו לכיוון היציאה, וזאת על מנת לאפשר לו מילוט מהיר. הדברים מלמדים כי הנאשם פעל באופן מתוכנן היטב, אשר יאפשר לו הן פגיעה והן הימלטות. באשר לנזק שנגרם נטען, כי הנזק הינו נזק לרכוש ונזק נפשי שלא ניתן לאמוד, ואולם הנזק שצפוי היה להיגרם הוא גדול, שכן הירי המאסיבי, שביצע הנאשם, עלול היה לקפח את חייהם או לפגוע פגיעות גוף קשות בשני מבוגרים וילד וכן באנשים אחרים, שהיו עלולים להימצא בסביבת הבית. לעניין הפגיעה הנפשית מפנה המאשימה לפסק הדין שניתן בע"פ 4875/11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (26.1.2012), בכל הנוגע לנזק הנפשי, שעשוי להיות חמור ועוצמתי ואין כל מקום להקל בעונשו של מי שבמעשיו גרם אך (או בעיקר) לנזק כזה.

בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה, עמדה המאשימה על הסיכון הכרוך בעבירות נשק והפנתה לפסיקה התומכת בעמדתה, באשר למתחם העונש ההולם. בין השאר הפנתה המאשימה לפסק הדין שניתן בע"פ 780/16 **שושה נ' מדינת ישראל** (20.02.2017) (**להלן: "עניין שושה"**). באותו מקרה דובר בנאשם צעיר, בן 21 וללא עבר פלילי, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, בעבירות שעניינן הובלה ונשיאה של נשק, ובעבירה של חבלה במזיד, בגין אירוע ירי מתוכנן לעבר המתלונן, שעה שהמתלונן היה ליד ביתו עם אשתו וילדיו. האירוע בוצע על רקע אירוע ירי קודם שבצעו אחיו של המתלונן לעבר המערער ומשפחתו, וכתוצאה מכך נפצעו אביו ואחיו של המערער. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה שם הינו בין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש שכלל 5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון דחה את הערעור שהוגש ואישר את המתחם אותו קבע בית המשפט המחוזי. לעמדת המאשימה, מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, ראוי שיהיה גבוה מהמתחם אותו אישר בית המשפט העליון בעניין שושה, וזאת בהתחשב בסוג הנשק, שהינו רובה אוטומטי, במספר היריות הגדול בהרבה והעובדה כי הירי בוצע עקב אירוע קל ערך.

עוד הפנתה המאשימה לפסק הדין שניתן בבית המשפט העליון במסגרת ע"פ 768/13 **נאסר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014), שם לטענתה, נדון עניינו של מערער אשר ניסה לירות באדם, בעודו רעול פנים, ועקב מעצור בנשק הצליח בסופו של דבר לירות רק ירייה אחת. אותו מערער הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, קשירת קשר לביצוע פשע ונשיאת נשק, וביהמ"ש המחוזי השית עליו 7 שנות מאסר בפועל. ערעורו נדחה בבית המשפט העליון.

11. את העונש הראוי לנאשם ביקשה המאשימה לקבוע בתוך המתחם, שכן לדידה לא מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות הקלה בעונשו.

12. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טוענת המאשימה כי לא הוכחה פגיעה יוצאת דופן בנאשם או במשפחתו, כתוצאה מהענישה. המאשימה מוסיפה, כי הנאשם אמנם הודה בביצוע העבירות במסגרת הסדר טיעון, אך זאת לאחר מספר ישיבות הוכחות, בהן נשמעו כ- 15 עדי תביעה. בנוסף, אין לייחס לנאשם שיתוף פעולה כנסיבה לקולא, מאחר והרובה שבו בוצעו העבירות לא נתפס ולא הוסגר עד כה. הנאשם גם לא עשה מאמץ יוצא דופן לתיקון תוצאות העבירה.

13. המאשימה מפנה לעובדה כי בעברו של הנאשם הרשעה בעבירות גניבה, התפרצות, ניסיון להונאה בכרטיסי חיוב והפרת הוראה חוקית (ת"פ 26422-05-14). המעשים בגינם הורשע הנאשם בהליך דן בוצעו חודשים ספורים בלבד לאחר שסיים לרצות עונש מאסר בן 8 חודשים. בנסיבות אלה סבורה המאשימה כי יש להטיל על הנאשם עונש מרתיע במיוחד.

14. המאשימה מפנה למסקנות התסקיר וטוענת כי אף שבתסקיר מצוי ביטוי לחרטה ולאמפטיה שמביע הנאשם, עסקינן בתסקיר שלילי, הקובע כי הנאשם פועל באופן קיצוני ואלים סביב חוויות של פגיעה בכבוד המשפחה. המאשימה מפנה להערכת שירות המבחן בדבר מידת הסיכון להישנות העבירות - סיכון בינוני - גבוה, אלא אם יקבל הנאשם טיפול, ולעובדה כי שירות המבחן נמנע ממתן המלצה בעניינו.

15. לעמדת המאשימה, את עונשו של הנאשם יש למקם במחצית העליונה של מתחם העונש ההולם. המאשימה מבקשת לתת ביטוי בגזר הדין לא רק לפן ההרתעתי של הנאשם, אלא גם להיבט ההרתעתי הציבורי. זאת כיוון שאירועי ירי כפתרון לסכסוכים, הינם מעשה של יום ביומו, ונדרש לשלוח מסר תקיף וברור, בדמות ענישה מכאיבה, על מנת להרתיע ולמגר את התופעה ובכך להגביר את ההגנה על נפגעים פוטנציאליים.

16. המאשימה מבקשת כי לצד עונש המאסר שייגזר על הנאשם, יוטל על הנאשם עונש מאסר על תנאי ארוך ומרתיע. בהתחשב בעבירות התעבורה שביצע הנאשם, אשר גם בהן מצוי היבט של מסוכנות, מבקשת המאשימה כי תוטל על הנאשם פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה בפועל למשך שנה וכן פסילה על תנאי. המאשימה מוסיפה ועותרת לחייב את הנאשם בפיצוי למתלוננים בגין הפגיעה שנגרמה להם.

17. לבסוף, עותרת המאשימה לחילוט הרכב בו עשה הנאשם שימוש לצורך ביצוע העבירה. בעניין זה היא מפנה להלכה על פיה אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה (ע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל (22.9.1994), ע"פ 2407/13 מחאמיד נ' מדינת ישראל (11.12.2013)). במקרה שלפנינו, קיימת, לפי הנטען, זיקה חזקה כזו, שכן הנשיאה וההובלה של הנשק החם נעשו ברכב, הנאשם הוציא את הנשק מתוך הרכב, הנאשם השתמש ברכב כדי להגיע למקום, לשאת את הנשק בתוכו וכדי להימלט מהמקום מיד לאחר ביצוע העבירות.

18. בא כוח הנאשם מבקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם **נע בין שנה וחצי לשלוש שנות מאסר בפועל**.

19. הסניגור מציין, בכל הנוגע לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, כי הנאשם אינו חולק כי המדובר בעבירות חמורות ואינו מקל בהן ראש. ואולם, בעניין זה מבקש הסניגור להדגיש כי המתלוננים בתיק לא נפגעו פיזית ממעשיו של הנאשם ואיש מהם לא נזקק לטיפול רפואי. אף אחד מהמתלוננים לא נורה, כאשר אינדיקציה לכך ניתן למצוא בתמונות שהוגשו, מהן עולה כי מרבית הירות כונו לקירות הבית. בעניין זה חולק הסניגור על עמדת המאשימה וטוען כי יש לתת משקל רב ביותר למבחן התוצאה, כאשר ככל שתוצאת המעשים שביצע נאשם תהיה חמורה יותר, כך יוחמר גם עונשו, ולהיפך.

20. הסניגור מבקש לשכנע כי מתחם העונש לו עותרת המאשימה הינו מחמיר מדי ואינו עולה בקנה אחד עם נסיבותיו של המקרה והפסיקה הנוהגת. בתוך כך טוען הוא כי נסיבות המקרה בפסק הדין **בעניין שושה**, אליו הפנה בא-כוח המאשימה, היו חמורות בהרבה מנסיבותיו של תיק זה, שכן באותו עניין דובר במערער שירה לפחות 7 כדורים ממרחק קצר, ולא ממרחק רב, כמו במקרה כאן. כמו כן דובר שם במערער שהיה בכוונתו לפגוע במתלוננים, כאשר בעניינו, ומבחינתו של הנאשם, כוונתו לא הייתה לפגוע במתלוננים כי אם להפחידם בלבד.

21. הסניגור מפנה לאסופת פסיקה, ממנה הוא מבקש ללמוד כי בתיקים שנסבותיהם חמורות בהרבה נקבע רף ענישה נמוך בהרבה מרף הענישה אותו מבקשת המאשימה לקבוע, כמו ת"פ (מח' ירושלים) 318/04 **מדינת ישראל נ' מלאחי** (6.1.2005) (**להלן: "עניין מלאחי"**) שם נדון נאשם, שהורשע בעבירה לפי סעיף 329(2) לחוק העונשין ל-18 חודשי מאסר בפועל, לאחר שירה לעבר קבוצה של אנשים וכתוצאה מכך נהרג עובר אורח, ת"פ (מח' תל אביב) 4173/09 **מדינת ישראל נ' בן הרוש** (13.4.2010) (**להלן: "עניין בן הרוש"**), שם נדון נאשם ל-24 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לאחר שירה באזור מגורים וגרם לאחר לחבלות קשות.

22. **באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**, מפנה הסניגור לתסקיר, ומבקש לקבוע כי לא מדובר בתסקיר שלילי, כנטען, גם אם איננו כולל המלצה לעניין העונש. על פי המפורט בתסקיר, הנאשם הודה במיוחס לו ונטל אחריות מלאה על מעשיו. הוא גם הביע חרטה וצער על התנהגותו ואף הביע אמפתיה למתלוננים.

23. עוד טוען הסניגור, כי בקביעת עונשו של הנאשם יש לקחת בחשבון את נסיבות חייו הקשות, אשר לא פורטו כדבעי בתסקיר, ואשר בגינם הוא מצוי במצוקה רגשית קשה. עסקינן במי שאמו עזבה את הבית כשהיה ילד בן 10, כאשר באותה תקופה נשפט אביו לתקופת מאסר ממושכת. הנאשם, כילד בתחילת

גיל ההתבגרות, גדל אצל סבו וסבתו, ולא זכה להדרכה ולהורים שיכוונו אותו לדרכו.

24. הסניגור מוסיף כי הנאשם מבקש לפתוח דף חדש בחייו ובפני שירות המבחן הביע רצון לקבל טיפול, בידוע כי טיפול כזה יינתן בין כתלי הכלא. באמור, בצירוף גילוי האמפתיה למתלוננים, מצביע על הפחתת מסוכנותו של הנאשם ומהווה נימוק להקל בעונשו, כמו גם הקביעה בתסקיר כי הנאשם משלים עם המחיר שעליו לשלם בעקבות מעשיו.

25. נסיבות נוספות, שאינן קשורות בביצוע העבירות, עליהן מצביע הסניגור, הן העובדה כי עסקינן בנאשם צעיר, אשר בעברו הרשעה יחידה. חרף העובדה כי החלו להישמע ראיות בתיק, יש לזקוף לזכותו את העובדה כי הודה בכתב אישום מתוקן ובכך חסך זמן שיפוטי רב.

26. הנאשם איננו מבקש כי בית המשפט ישתמש בסמכות המוקנית לו לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, אף על פי שעיון בתסקיר מעלה כי אכן קיים סיכוי גדול להליך שיקומי בעניינו. לטענת הסניגור, הנאשם עצור מזה כשנה ומבין כי הליך שיקום ראוי שייערך בין כתלי הכלא יצריך תקופה של לפחות 9 חודשים, ועל כן הוא סבור כי יש לאפשר לו הליך שיקומי, שיתחיל מיד עם מתן גזר הדין.

27. באשר למיקום עונשו של הנאשם בתוך המתחם טוען הסניגור כי את עונשו יש לקבוע כ- תקופה של עד שנתיים מאסר בפועל, תקופה הולמת וראויה בשים לב לפסיקה, למתחם אליו הפנה, לתסקיר שירות המבחן, לנכונותו של הנאשם לעבור הליך טיפולי ולעובדה כי לא נגרם נזק פיזי למתלוננים.

28. הסניגור מבקש להימנע מפסיקת פיצוי למתלוננים, מאחר ולא הוכח כי נגרם להם נזק ולא הוגשה כל ראיה לעניין זה.

29. הסניגור מוסיף וטוען כי יש לדחות את עתירת המאשימה לחילוט הרכב. לטענתו, הטיעון אותו מעלה המאשימה, לפיו קיים קשר הדוק בין הרכב לבין ביצוע העבירה, הינו טיעון לא רלוונטי שכן רובם של הנאשמים מסתייעים ברכבם לביצוע עבירות. לחלופין, מבוקש כי במידה ויוחלט הרכב ימנע בית המשפט מהטלת פיצוי או קנס.

30. בתגובה לפסיקה שהגיש הסניגור ביקש בא כוח המאשימה להפנות לכך כי בפסק הדין בעניין בן הרוש, אליו הפנה הסניגור, דובר על הסדר טיעון מקל שהושג בשל חולשת הראיות ועל כן אין לראות בתוצאת גזר הדין כאמת מידה למדיניות הענישה הנהוגה. עוד ציין בא כוח המאשימה, כי בעניין מלאחי נטען כי מדובר בפסק דין ישן, שאינו משקף את רמת הענישה הנהוגה, מה גם ששם דובר בקטטה בה נזרקו חפצים ונורו יריות משני הצדדים, וכי לא ניתן היה לייחס דווקא לנאשם את הירי שהרג את הקורבן.

31. עוד בתגובה לטיעוניו של הסניגור ביקש בא כוח המאשימה להתנגד לדבריו של הסניגור כאילו מדובר בירי שכוון לקירות. הוא ציין כי טיעון זה נוגד את המוסכם ואת האמור בכתב האישום. יתרה מכך ציין, כי חלק מן היריות פגעו במעקה המרפסת, שמאחוריו שכבו המתלוננים.

דברי הנאשם

32. הנאשם הביע צער על מעשיו וציין כי בכוונתו לעבור טיפול ולהשתלב בתכנית שיקום. הוא ביקש את התחשבות בית המשפט בגזירת עונשו והבטיח כי לא ישוב על הטעות שביצע.

דין והכרעה

33. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, שמשמעו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

גזירת עונשו של נאשם בגיר מחייבת קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעיקרון המנחה, וקביעת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם. במקרים יוצאי דופן, ניתן לסטות מן המתחם לקולא בהסתמך על שיקולי שיקום (סעיף 40ד' לחוק העונשין), או לחומרא, בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה' לחוק העונשין).

34. כשמדובר במי שהורשע בריבוי עבירות, הליך גזירת הדין כולל שלושה שלבים. בשלב הראשון על בית המשפט לקבוע בהתאם לסעיף 40ג' לחוק העונשין, האם עבירות אלה מהוות אירוע אחד או כמה אירועים, על פי מבחן "הקשר ההדוק" שהתפתח בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ. מדינת ישראל 29.10.2014) וכן ע"פ 1127/13 גברזג'י נ. מדינת ישראל (15.01.2014) וע"פ 4702/15 עביד נ. מדינת ישראל (20.04.2016)). אם מדובר בכמה עבירות מהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

בענייננו, אין חולק כי מדובר במספר עבירות, המהוות אירוע אחד לצורך קביעת המתחם ויש לקבוע לגביהן מתחם אחד.

35. את מתחם העונש ההולם יש לקבוע על פי אמות המידה שנקבעו בסעיף 40ג' לחוק העונשין, שהן הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי המפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין. את העונש המתאים לנאשם גוזר בית המשפט בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא' לחוק העונשין.

האמור לעיל איננו גורע מסמכותו של בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת המתחם או נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לשם קביעת העונש המתאים (סעיף 40ב' לחוק העונשין).

מתחם העונש ההולם

36. מתחם העונש ההולם נקבע על פי הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

37. **הערך המוגן ומידת הפגיעה בו** - מעשיו של הנאשם פוגעים בערך החברתי של שלמות הגוף וחיי אדם, כמו גם בערך של ביטחון הציבור, שמירה על הסדר הציבורי והיכולת לקיים שיגרת חיים תקינה, מבלי שאדם יחוש מאוים במרחב הציבורי, קל וחומר בביתו. מידת הפגיעה בערך של ביטחון הציבור בעבירה מסוג ירי באזור מגורים, הינה מן הגבוהות, נוכח החשש והפחד שמעשים מעין אלה נוטעים בלב אדם מן היישוב, אשר עלול להיקלע לסיטואציה שתביא לאובדן חיי אדם ולפגיעה בחפים מפשע, כאשר כל "חטאו" נובע מכך כי נקלע בדרך מקרה לזירת פשע. כך גם מידת הסיכון שיגרם נזק ופגיעה בשלומם ואף בחייו של אדם הינו גבוה, בהתחשב בכך, שהירי מבוצע בלב איזור מגורים.

38. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

מעובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם, עולה כי הוא פעל על מנת לגרום לפגיעה במתלוננים, באמצעות הירי לעברם. לא ניתן לקבל טענה העומדת בסתירה לאמור. לפיכך, טענת הנאשם בפני שירות המבחן, כאילו התכוון רק להפחיד את המתלוננים, כמו גם הניסיון בטיעונים לעונש לאבחן בין מעשיו של הנאשם לבין מקרים בהם כוון הירי על מנת לפגוע, דינם להידחות ויש בהם מידה מסוימת של אי לקיחת אחריות, וזאת למרות התרשמות שירות המבחן.

הנאשם תכנן את מעשיו מבעוד מועד. הוא הצטייד ברובה, שתכונותיו מאפשרות לו ירי אוטומטי של מספר גדול של קליעים ולאחר שחנה בפתח ביתם של המתלוננים, הוא צפר מספר פעמים, בכך גרם להם לצאת למרפסת, כך שיהיו חשופים לפגיעה מהנשק. עוד לעניין התכנון, הנאשם החנה את רכבו בצורה שתאפשר לו הימלטות מהירה מהמקום (כשפני הרכב מכוונים כלפי היציאה מן הרחוב).

הנאשם ירה בנשק אוטומטי, מספר רב של כדורים לעבר המתלוננים, שעמדו על מרפסת הבית, בו שהו באותה עת בני המשפחה, לרבות ילד בן 6. אמנם הכדורים לא פגעו באיש, אולם במעשיו אלה, העמיד הנאשם בסיכון רב את כל הנמצאים בבית ובסביבתו, ואך בנס לא נסתיים האירוע בפגיעה בנפש או בגוף.

גם עבירות התעבורה שביצע הנאשם, שאין עומדות אמנם, במרכז האישום, הן מסוג העבירות העלולות לפגוע בציבור, בשלומם ובביטחונם. הנאשם ביצע את עבירות הירי והנשק, כשהוא נוהג ברכב, מבלי שיש לו רישיון נהיגה תקף ועושה שימוש ברכב שאין לו ביטוח תקף או רישיון רכב.

39. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שביצע הנאשם בנסיבותיהן - בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת התופעה של שימוש בנשק לפתרון סכסוכים. חומרה יתרה מיוחסת לאותם מקרים שבהם השימוש בנשק חם נעשה בתוך שטח עירוני ובסביבת בתי מגורים.

בע"פ 32/14 עמאש נ' מדינת ישראל (17.9.2015) קבע בית המשפט העליון את הדברים הבאים:

"[...] הרעה החולה הפוקדת את מקומותינו ומותירה חלל והרס, היא התופעה של שימוש בנשק חם ברחובה של עיר, גם בשל סכסוכים בעניינים של מה בכך. בית משפט זה חזר והתריע מפני התפשטות התופעה, וקבע באופן ברור כי יש להילחם בה ולמגרה באופן הנחרץ ביותר [...] אין מנוס מהטלת עונש מאסר של ממש בנסיבות אלו, גם אם מדובר באנשים נורמטיביים ללא עבר פלילי מכביד".

40. בע"פ 6924/12 בעארני נ' מדינת ישראל (29.10.2013) נקבע:

"רבות נכתב ונאמר על התופעה, אשר למרבה הצער הולכת ומתרחבת במקומותינו, של שימוש בכלי נשק קרים וחמים לשם יישוב מחלוקות וסכסוכים, וכפי שציין חברי, השופט י' דנציגר בעניין חנוכייב, פסקה 42, "אל לו לבית המשפט להישאר אדיש לתופעת תת-תרבות הסכין ..., אשר פשתה בקרבנו ... בתי המשפט מצווים להחמיר עם מי שלקח לידו כלי משחית כסכין במטרה ברורה לפצוע אדם אחר ומתוך הבנה לתוצאות הקשות האפשריות למעשיו". (וראו גם, ע"פ 6412/10 לוי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.7.2011); ע"פ 8675/09 דיגנקוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.1.2011); ע"פ 1558/08 פרטוש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.10.2008); ע"פ 925/07 חדד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.6.2008))."

41. בע"פ 875/12 אבו טהה נ' מדינת ישראל (7.1.2013) סקר כב' השופט י' עמית את רמת הענישה שהתווה בית המשפט העליון בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה ושל החזקת נשק יורי באזור מגורים. כך למשל, בע"פ 1552/08 פרטוש נ' מדינת ישראל (29.10.2008) נקבע כי רף הענישה המקובל בעבירות עין אלה נע בין חמש וחצי שנות מאסר לבין תשע שנות מאסר. בע"פ 3573/08 עוואדרה נ' מדינת ישראל (13.4.2010) שב בית המשפט העליון ואישר את רף הענישה המקובל אשר נקבע בעניין פרטוש.

עוד קבע בית המשפט העליון בעניין עוואדרה את הדברים הבאים:

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג ובריח"

42. בעניין אבו טהה דובר במערערים אשר הורשעו בעבירות של קשירת קשר לפשע, חבלה בכוונה מחמירה, החזקת נשק וירי באזור מגורים. העבירות בוצעו על רקע סכסוך בין משפחות. כאמור מעלה, בית המשפט העליון הפנה לפסק הדין בעניין עוואדה, תוך שהוא מוסיף להלן:

"דברים אלה יש לומר ביתר שאת, כאשר מדובר בנגע השימוש בנשק חם, תוך ירי, לעיתים, במקומות מיושבים וסיכון עוברי אורח תמימים, וזאת, במסגרת סכסוכים ועימותים בין משפחות או חמולות יריבות. לנוכח גישתו המחמירה של בית משפט זה כלפי מבצעי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה בכלל, וכלפי אלה המשתמשים בנשק ליישוב מחלוקות סכסוכים, בפרט [...]"

43. עוד ניתן ללמוד, בנוגע למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסוג זה, דברים שקבע בית המשפט העליון בע"פ 5753/04 **מדינת ישראל נ' רייכמן** (7.2.2005):

"לאחרונה נתקלים אנו במעשי בריונות שלא ידענו בעבר. שאם בעבר יישבו צעירים, וגם מי שאינם צעירים, חילוקי דיעות שביניהם בסכינים שנעצו בגופו של הזולת - "תת תרבות הסכין" קראנו לתופעה ממאירה זו - הנה כיום עלינו - או שמא נאמר: ירדנו - ברמה ובחומרה; לא עוד יישוב סיכסוכים בנשק קר אלא יישוב סיכסוכים בנשק חם. "סיכסוכים" קראנו לאותם חילוקי דיעות שאנשים מבקשים ליישבם באלימות קשה, אלא שלמרבה התמיהה והצער אין המדובר, ברוב המקרים, בסיכסוכים של ממש אלא בסיכסוכים שניתן לכנותם סיכסוכי-זוטא. סיכסוכי-זוטא אלה מעורבים בהם, על הרוב, אנשים צעירים, ועל דברים של מה-בכך נשלפת סכין וננעצת בגוף הזולת. לאחרונה, כאמור, נשלף כלי ירייה קטלני. תופעה נוראה זו פשתה בחברתנו, היתה כמחלה ממארת, וחובה היא המוטלת עלינו, על בית-המשפט, להעלות תרומתו למלחמה קשה זו. מלחמה היא שאסור לעשות בה ויתורים, שאם נוותר ונסלח תתגבר התופעה ותלך. חברתנו הפכה להיותה חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים. בבואנו לגזור עונשים על עבריינים כמשיב שלפנינו, שומה עלינו לשוות נגד עינינו לא רק את המשיב ואת צורכי שיקומו;

לא רק את משפחתו הסובלת בשל מעשיו; אלא גם את הנפגעים ממעשיו של המשיב ואת הנפגעים ממעשים-בכוח שייעשו אם לא נגיב בחומרה על מעשים כמעשה המשיב."

44. עיינתי בפסיקה אליה הפנו הצדדים כמו גם בפסקי דין נוספים. **לאחר שקלול כל האמור לעיל, אנו סבורים כי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע הנאשם, נע בין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל.**

העונש הראוי לנאשם:

45. ככלל, קביעת עונשו של נאשם תיעשה בתוך המתחם, אלא אם כן ישנן נסיבות המצדיקות סטייה ממנו. במקרה דנן, בהעדר נסיבות כאלה יש לגזור את העונש בתוך המתחם.

46. העונש הראוי לנאשם נקבע על פי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.

בין הנסיבות הללו, יש למנות את נסיבות חייו הקשות של הנאשם שבפנינו, כפי שהן מובאות בתסקיר ובטיעוניו של הסניגור. המדובר בבחור צעיר, אשר מילדותו נאלץ להתמודד עם מציאות חיים משפחתית לא פשוטה, גדל בבית סבו וסבתו, ללא דמות אב ואם, ונרתם לסייע בפרנסת המשפחה, מאמץ שפגע הן בלימודיו והן בותו הצבאי.

על פי האמור בתסקיר, הנאשם מגלה אמפטיה כלפי המתלוננים, נוטל אחריות מלאה על מעשיו ומכיר בחומרתם (הגם, שכאמור, שולל הוא כוונה פגוע במתלוננים). הנאשם הביע בפני שירות המבחן נזקקות טיפוליות ונכונות ורצון להשתלב בהליך טיפולי, אף שהוא מודע לכך שיהיה עליו לרצות עונש מאסר, ואף מבקש כי משך המאסר שייגזר יאפשר לו השלמת תכנית טיפולית-שיקומית שתסייע בידיו לחזור לחיים תקינים ונורמטיביים.

עוד עומדת לזכותו של הנאשם הודאתו במיוחד לו, הודאה שניתנה אמנם בשלב מתקדם יחסית של ההליך, אך משקפת את נכונותו להכיר בחטאיו והיא תרמה לחיסכון בזמן שיפוטי ובזמנם של העדים שטרם העידו.

47. מנגד, לחובת הנאשם, עומדת הרשעתו הקודמת בעבירות גניבה, ניסיון להונאה בכרטיס חיוב, כניסה למגורים/תפילה לבצע עבירה, הונאה בכרטיס אשראי והפרת הוראה חוקית. בגין עבירות אלה הוא נדון ל-8 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח, אותם סיים לרצות זמן לא רב לפני שביצע את העבירות הנדונות בהליך זה. עיננו הרואות כי הנאשם לא הפנים את המסר מהסתבכותו בהליך הפלילי הקודם ושב לבצע עבירות שהינן עבירות חמורות יותר.

48. בנסיבות אלה, אנו סבורים כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בצדו הבינוני נמוך של המתחם ולגזור עליו עונשים כדלקמן:

א. 5 שנות מאסר בפועל, שימנו מיום מעצרו של הנאשם, 3.3.2016.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו כל עבירת אלימות או נשק מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו כל עבירת נשק או אלימות מסוג עוון, לרבות איומים.

ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 6 חודשים.

ה. 6 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים.

ו. פיצוי לכל אחד מן המתלוננים (א ב ועראד ב) בסך 5,000 ₪.

הפיצוי ישולם עד ליום 1.7.17.

49. באשר לעתירה להורות על חילוט הרכב - בחינת "מהותה ועוצמתה של הזיקה" בין העבירה לבין מכוניתו של הנאשם, מלמדת כי העתירה לחילוט הרכב הינה מוצדקת. אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה (ראה ע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל (22.9.1994)). בעניינו קיימת זיקה ברורה וישירה בין העבירות לבין הרכב. הרכב היה כלי ישיר לביצוע העבירות כולן, הן אלה הקשורות לנשיאת הנשק והובלתו והירי לעבר המתלוננים והן עבירות התעבורה, ובלעדיו לא היו יכולות אלה להתבצע (ראה גם ע"פ 1000/15 אבו אלחוה נ' מדינת ישראל (3.7.2015), וע"פ 2963/13 מדינת ישראל נ' פלוני (10.2.2014)). בנסיבות אלה אמליץ לחברי לקבל את הבקשה ולהורות על חילוט הרכב מסוג הונדה סיוויק שמספרו 3017617.

50. נוכח נכונותו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי וההמלצה בתסקיר שירות המבחן, אנו ממליצים לשב"ס לשלב את הנאשם בתכנית טיפולית שתתאים לצרכיו, והכל בהתאם לנהלי שב"ס.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ג אדר תשע"ז, 21/03/2017 במעמד הנוכחים.

סאב דבור, שופט

יפעת שיטרית, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא [אב"ד]

הוקלדעלידיעוןנדר